

[Energiministeren]

til dem, der er så heldige at bo i nærheden af et kraftværk.

For det fjerde har der været tendenser til, at kul ligesom olie kan blive en mangelvare. Leverancerne fra Polen er blevet beskåret i år, og vi kan ikke regne sikkert med at få de aftalte mængder næste år. Fra Australien kan vi næste år kun forvente at få halvdelen af de aftalte mængder. Sovjetunionen har for øjeblikket lukket for kuleeksport til Danmark, og der er store flaskehalse i kulleverancerne forskellige steder i verden. Der er således grund til at regne med, at kulpriserne kan stige stærkt. Det er vigtigt at fremhæve dette i forbindelse med en forenklet sammenligning mellem naturgasprojektet og en øget kulanvendelse, der går væsentligt ud over, hvad der allerede er lagt op til. Det sidste tror jeg er væsentligt at understrege, fordi vi rent faktisk satser på en meget stærk stigning i kulanvendelsen og udbygningen af kraftvarmen. Det, der egentlig bør diskuteres, er det, der ligger ud over den store vækst, som allerede er planlagt, og som jeg fornemmer der er bred enighed om at gennemføre. Det er i realiteten sådan, at det, vi diskuterer, er en kulafhængighed ved at gå så langt, som der i debatten har været lagt op til.

For det femte har miljøsidens så godt som ikke været omtalt i debatten om kraftvarme kontra naturgas. Naturgas er afgjort det mest miljøvenlige brændsel, vi kender i dag. Ved forbrændingen sendes så godt som ingen svovldioxid og partikler op i luften. Udsendelsen af kvælstofoxyd er kun halvdelen af, hvad der udsendes ved fyring med fuelolie, og en fjerdedel af, hvad der udsendes ved kulfyring. Endelig giver forbrændingen af naturgas modsat fuelolie og kul næsten ingen forurening med tungmetaller. Hvis en udbygning af kraftvarme og fjernvarme sker på bekostning af naturgas og altså går længere end den store udbygning, vi allerede har planlagt, vil det være et stort miljømæssigt tilbageslag, som kan medføre, at der må investeres betydelige summer i røggasafsvovlingsanlæg og andre forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Der har fra forskellige sider været udtalelser om, at en tilslutning til naturgasnettet kommer til at koste den enkelte forbruger omkring 40.000 kr. Vi har tidligere diskuteret det her, og det har tidligere været korrigeret, og jeg skal understrege, at et sådant tal er det

absolut maksimale, man kan regne sig frem til ud fra i øvrigt helt usandsynlige forudsætninger. De tal, der tidligere har været fremlagt fra min side i denne forbindelse, er holdbare.

Det er en grundidé i hele administrationen af varmeplanerne, at overgangen til fjernvarme eller naturgas sker på et tidspunkt, hvor forbrugerens oliefyr eller olietank på grund af 20 års reglen alligevel skal udskiftes. Forbrugeren vil naturligvis få store udgifter på tilslutningstidspunktet, men disse udgifter erstatter udgifterne til en udskiftning eller renovering af et eksisterende fyringsanlæg. Udgifterne er altså ikke en følge af en omstilling til et nyt opvarmningssystem, men opstår, fordi hele eller dele af det eksisterende fyringsystem er udslidt og altså under alle omstændigheder skulle være skiftet ud.

Jeg skal her pege på, hvad der er nævnt med hensyn til følsomheden og forudsætningerne for beregningen af projektets rentabilitet, at der regnes fortsat, ligesom da projektet blev besluttet, med det, der rimeligst kan kaldes en blød start, nemlig en opbygningsperiode over 6 år fra 30 pct.s tilslutning til 90 pct.s tilslutning. Det er altså ikke en forrentning, der er baseret på, at man ved hjælp af tilslutningspligten drøner ind igennem områderne og siger, at folk fra den ene dag til den anden skal omstille sig. Der er realitet i den betragtning, jeg her gør gældende, at investeringerne i tilslutning til naturgas erstatter noget, man ellers på det tidspunkt skulle have betalt ved fortsat at være afhængig af oliefyret.

Det er umuligt at give et tal for forbrugerens omkostninger ved omstillingen. Mange forbrugere vil formentlig kunne gøre op, at udgifterne i forbindelse med overgang til naturgas ligger i størrelsesordenen 5.000–10.000 kr., nok nærmere de 5.000 kr. end de 10.000 kr., og det vil blive et væsentlig lavere tal for de mange forbrugere, der i forvejen er tilsluttet en form for kollektivt opvarmningssystem, f. eks. dem, der bor i lejligheder. Her skal jeg erindre om, hvad jeg har sagt tidligere i denne redegørelse: at afsætningen til parcelhuse regner man med, og regnede man oprindeligt også med, skal dække omkring 25 pct. af den samlede afsætning af gassen, $\frac{2}{3}$ til opvarmningsformål og $\frac{1}{3}$ til industri. Det vil sige, når vi ser på disse tilslutningsomkostninger, at de fleste af dem, der skal have var-